

From: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Date: Monday, May 18, 2026, 10:07 AM
To: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: FW: Verzoek tot herstel omissie en expliciete opname van huwelijkse uitbuiting als vorm van mensenhandel in de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel Inbox luci

Attachments:

Reactie Femmes For Freedom op beantwoording Eerste Kamervragen door minister van Weel.docx

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e> <5.1.2.e> @femmesforfreedom.com >

Verzonden: zondag 17 mei 2026 22:26

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e> <5.1.2.e> @eerstekamer.nl >

Onderwerp: Re: Verzoek tot herstel omissie en expliciete opname van huwelijkse uitbuiting als vorm van mensenhandel in de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel Inbox luci

Geachte 5.1.2.e

Aanstaande dinsdag, 19 mei, staat de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel geagendeerd in de commissie J&V en wordt de reactie van minister Van Weel op de brief over het ontbreken van een toelichting op de nieuw toegevoegde uitbuitingsvormen besproken.

Graag wil ik de zienswijze van Femmes For Freedom op de reactie van de minister met u delen. Onze reactie is als bijlage bijgevoegd.

Mocht u naar aanleiding van onze zienswijze nog vragen hebben dan kunt u mij altijd contacteren.

Hoogachtend

5.1.2.e 5.1.2.e

Op ma 30 mrt 2026 om 12:43 schreef 5.1.2.e <5.1.2.e> @eerstekamer.nl >:

Geachte 5.1.2.e 5.1.2.e

Dank voor u bericht dat ik onder de aandacht heb gebracht van de leden van de commissie J&V.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Plaatsvervangend griffier

*Commissie Justitie en Veiligheid (J&V)
Commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)*

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e @eerstekamer.nl

Van: 5.1.2.e <[redacted]> @femmesforfreedom.com>

Verzonden: maandag 30 maart 2026 12:15

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e [redacted]> @eerstekamer.nl>

Onderwerp: Re: Verzoek tot herstel omissie en expliciete opname van huwelijkse uitbuiting als vorm van mensenhandel in de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel Inbox luci

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e <[redacted]> @femmesforfreedom.com. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte 5.1.2.e [redacted]

Morgen, 31 maart, staat de “*Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel*” als besispunt op de agenda van de commissie Justitie en Veiligheid. U staat voor een principiële keuze: wordt dit wetsvoorstel als hamerstuk afgedaan, of maakt u toch ruimte voor een inhoudelijk debat?

Wij doen een dringend beroep op u om een debat te steunen.

De reden waarom wij dit vragen is ernstig en concreet. In de huidige vorm van het wetsvoorstel zullen slachtoffers van huwelijkse uitbuiting in de praktijk niet of nauwelijks erkend worden als slachtoffer van mensenhandel, terwijl experts deze vorm van uitbuiting al jaren beschouwen als een ernstige en structurele mensenrechtenschending. Het gevolg is dat hun rechtspositie aanzienlijk zwakker blijft dan nodig en gerechtvaardigd is.

Expliciet versus impliciet: een cruciaal verschil

Het verschil tussen een expliciete en impliciete strafbaarstelling is geen semantische kwestie, maar raakt de kern van rechtsbescherming. Het heeft directe gevolgen voor opsporing, vervolging en bescherming.

Wanneer huwelijkse uitbuiting expliciet wordt opgenomen in artikel 273f Wetboek van Strafrecht, wordt uitbuiting in de kern van het delict verankerd. Daarmee is duidelijk dat het gaat om mensenhandel en dat het oogmerk van uitbuiting of daadwerkelijke uitbuiting centraal staat.

In de huidige systematiek van artikel 273f komt het echter voor dat in bepaalde subcategorieën uitbuiting niet uitdrukkelijk genoemd wordt, maar hooguit impliciet wordt verondersteld. Dat betekent dat strafbaarheid afhankelijk wordt van interpretatie en van feitelijke omstandigheden die de rechter als “uitbuiting” kwalificeert. Dit vergroot onzekerheid, verhoogt de bewijslast en maakt vervolging moeilijker. Juist in situaties waarin slachtoffers ogenschijnlijk instemmen of waarin dwang minder zichtbaar is, terwijl die dwang in werkelijkheid structureel en allesomvattend kan zijn.

Bewijslast en juridische onzekerheid

Zonder expliciete erkenning ontstaat een grotere kans dat zaken stranden omdat rechters moeten oordelen op basis van complexe feitenpatronen. Dit leidt tot juridische onzekerheid, terwijl bij mensenhandel juist duidelijkheid en daadkracht nodig zijn.

Rechtszekerheid voor slachtoffers: géén aangifte nodig

Mensenhandel kan ambtshalve worden opgespoord en vervolgd. Een aangifte is niet vereist. Dat is essentieel, omdat slachtoffers vaak fysiek en emotioneel niet in staat zijn om aangifte te doen. Juist daarom is het van groot belang dat huwelijkse uitbuiting ondubbelzinnig onder mensenhandel valt: zodat slachtoffers niet afhankelijk zijn van hun eigen mogelijkheid om een procedure in gang te zetten.

Juist bij huwelijkse uitbuiting is die afhankelijkheid vaak diep verankerd: sociaal, financieel, juridisch en emotioneel. Het gaat veelal, maar niet altijd, om vrouwen met een migratieachtergrond of huwelijksmigranten die in volledige afhankelijkheid leven, zonder bewegingsvrijheid, onder voortdurende controle, soms opgesloten, mishandeld en uitgebuit als huishoudelijke of seksuele slaaf. Experts kwalificeren dit als mensenhandel. Toch ontbreekt expliciete erkenning tot nu toe in het wetsvoorstel.

Huwelijkse uitbuiting is realiteit, geen randverschijnsel

Voor sommige vrouwen is huwelijkse uitbuiting een permanente realiteit: geen bewegingsvrijheid, voortdurende controle, isolatie, mishandeling, gedwongen arbeid, slavernijachtige omstandigheden. Deze slachtoffers worden feitelijk opgesloten in een huwelijk.

Dat deze vorm van uitbuiting niet expliciet wordt erkend in de wet, belemmert een actieve aanpak van deze misstanden en laat slachtoffers zonder adequate juridische bescherming achter.

Wat is het bezwaar?

Wat is het wezenlijke bezwaar tegen het toevoegen van een lid aan artikel 273f waarin duidelijk wordt vastgelegd dat huwelijkse uitbuiting onder mensenhandel valt, bijvoorbeeld wanneer een echtgenoot/partner, al dan niet gesteund door familieleden of derden, een ander in een afhankelijke positie brengt met het doel die persoon te onderwerpen aan arbeid, diensten, seksuele uitbuiting of slavernijachtige praktijken, zonder vrije instemming?

Bescherming van slachtoffers zou in wetgeving prioriteit nummer één moeten zijn.

Mensenhandel is een mensenrechtenschending

Mensenhandel vormt een grove inbreuk op menselijke waardigheid en lichamelijke en geestelijke integriteit en wordt internationaal gezien als schending van fundamentele mensenrechten, waaronder artikel 4 EVRM. Ook het EU-Handvest verbiedt mensenhandel expliciet. Juist daarom is er nationaal en internationaal al jaren prioriteit voor opsporing en vervolging en geldt een zware strafbedreiging.

Wij hopen dat een meerderheid in uw commissie een verzoek om debat zal steunen, zodat er ruimte ontstaat om de minister te vragen de omissie, waarvan wij u in een eerdere fase al op de hoogte hebben gesteld, door middel van een novelle te herstellen en huwelijkse uitbuiting expliciet als mensenhandel op te nemen in artikel 273f.

Tot slot wijzen wij u op de documentaire "Gedwongen Geloften", die vanavond om 21.20 uur op NPO 3 wordt uitgezonden. Vier vrouwen vertellen hierin hun verhaal over gedwongen huwelijk, gedwongen achterlating, huwelijkse gevangenschap en huwelijkse uitbuiting. Deze documentaire maakt het leed tastbaar én onderstreept hoe cruciaal goede wetgeving is.

Wij vertrouwen op uw verantwoordelijkheid als senator om te zorgen voor deugdelijke wetgeving en effectieve bescherming van slachtoffers.

Hoogachtend,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Femmes for Freedom | Defending Girls and Women's Rights

Jan van Nassastraat 102

2596 BW Den Haag

+31 (0)70 362 65 06

www.femmesforfreedom.com

Connect with us on [Facebook](#) and [Twitter](#)

Op ma 23 mrt 2026 om 18:06 schreef lucia nuijts <5.1.2.e> [@femmesforfreedom.com](mailto:5.1.2.e):

Geachte 5.1.2.e

Naar aanleiding van mijn eerdere contact met u in november, waarin ik per e-mail de omissie in het wetsvoorstel Modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel onder uw aandacht heb gebracht, wend ik mij opnieuw tot u. Nu er wederom een behandeling in de commissie Justitie & Veiligheid is gepland en de

beantwoording door de Minister van de door de Eerste Kamer gestelde vragen onze zorgen met betrekking tot huwelijkse uitbuiting niet heeft weggenomen, acht ik het noodzakelijk dit opnieuw onder uw aandacht te brengen.

In de bijgaande bijlage geven wij vanuit onze expertise antwoord op door uw Kamer gestelde vragen. Wij komen tot de conclusie dat in het wetsvoorstel modernisering en uitbreiding van de strafbaarstelling van mensenhandel met betrekking tot huwelijkse uitbuiting nog altijd een aantal belangrijke zorgpunten blijft bestaan.

Nu de beantwoording door de Minister deze fundamentele zorgen niet heeft weggenomen, blijft een novelle de enige zorgvuldige en juridisch houdbare route om deze omissie te herstellen.

Onze oproep is daarom helder en dringend: herstel deze fout en zorg voor een expliciete strafbaarstelling van huwelijkse uitbuiting als mensenhandel. Alleen zo kan effectieve bescherming, vervolging en erkenning worden gewaarborgd.

Femmes for Freedom gaat hierover graag met u in gesprek, bij voorkeur voorafgaand aan uw inbreng voor het derde verslag, om onze zorgen en aanbevelingen nader toe te lichten.

Wij danken u voor uw aandacht en zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Op ma 10 nov 2025 om 16:17 schreef lucia nuijts <5.1.2.e@femmesforfreedom.com>:
Geachte 5.1.2.e

Morgen, dinsdag 11 november, behandelt de Eerste Kamer in de Commissie Justitie en Veiligheid het wetsvoorstel Modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel. Voor ons, Femmes For Freedom, is de vraag of dit voorstel als hamerstuk zal worden afgedaan, of dat de commissie de verantwoordelijkheid neemt om een ernstige omissie te herstellen. Wij hebben een aantal commissieleden van partijen die in de Tweede Kamer amendement en moties betreffende dit onderwerp hebben gesteund, benaderd met het verzoek deze omissie te herstellen. Middels dit schrijven brengen wij ook u als griffier van de commissie op de hoogte.

Tijdens de behandeling in de Tweede Kamer werd beoogd om huwelijkse uitbuiting expliciet onder de strafbaarstelling van mensenhandel te brengen. Door een fout in het wetgevingsproces is deze uitbreiding echter onbedoeld buiten de uiteindelijke wet gebleven. Het gevolg is dat één van de meest ingrijpende vormen van structurele uitbuiting, waarbij een vrouw wordt gedwongen tot het verrichten van huishoudelijke of andere diensten of arbeid binnen een huwelijk of relatie, tegen haar wil en onder omstandigheden van dwang, geweld, bedreiging of misbruik van autoriteit, nog steeds niet strafbaar is.

Vrouwen en meisjes die leven in huwelijkse uitbuiting, bevinden zich vaak in een situatie van angst, afhankelijkheid, geweld en psychische onderdrukking. Wanneer dader en slachtoffer met elkaar gehuwd zijn of een relatie hebben, vormt die verbondenheid een enorme belemmering om hulp te zoeken of aangifte te doen. Zij worden gevangen gehouden door de dader én door een wet die hun situatie niet erkent.

En laten we helder zijn:

Een slachtoffer gaat naar de politie omdat zij slachtoffer is van een strafbaar feit uit het Wetboek van Strafrecht, niet omdat ooit een motie door de Tweede Kamer is aangenomen. Alleen een duidelijke wettelijke strafbaarstelling biedt bescherming, recht en erkenning.

De door de minister genoemde strafbepalingen dekken naar ons oordeel de specifieke realiteit van huwelijkse uitbuiting in Nederland onvoldoende. Het gaat hier niet om huwelijkse gevangenschap, maar om situaties van gedwongen isolement en structureel misbruik van afhankelijkheid binnen een huwelijk. Deze vorm van uitbuiting wordt in de praktijk zelden herkend of vervolgd, juist omdat de huidige artikelen (237f en 284 Sr) te algemeen en te beperkt zijn.

Het ontbreken van een specifieke strafbaarstelling leidt tot gebrekkige rechtszekerheid voor slachtoffers en biedt onvoldoende handvatten voor opsporing en vervolging. Daarbij komt dat dit delict, wanneer het wordt gepleegd door Nederlandse onderdanen, grensoverschrijdend kan zijn. Door huwelijks uitbuiting expliciet onder te brengen binnen de mensenhandelbepaling, kunnen ook Nederlandse daders die dit delict transnationaal plegen, strafbaar gesteld worden voor hun in het buitenland begane handelingen. Zoals ook de Tweede Kamerleden Van Nispen en Boomsma in hun kamerbreed aangenomen motie hebben benoemd.

Een novelle, die expliciet maakt dat gedwongen isolement en misbruik van afhankelijkheid binnen het huwelijk onder uitbuiting vallen, zou de wet verduidelijken en aansluiten bij de verplichtingen die voortvloeien uit het CEDAW-verdrag en het Verdrag van Istanbul. Bovendien zou het een krachtig signaal zijn dat ook in de privésfeer uitbuiting niet wordt getolereerd. Wij begrijpen dat een novelle een zwaar instrument is, maar juist vanwege de ernst en de structurele aard van huwelijks uitbuiting is het gerechtvaardigd om die mogelijkheid te overwegen.

Huwelijks uitbuiting is een ernstige schending van de menselijke waardigheid en het recht op zelfbeschikking. Het is mensenhandel en Nederland heeft onder het Verdrag van Istanbul, het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW) en het Palermo Protocol de plicht om ook deze vorm van uitbuiting te bestrijden. Het niet expliciet strafbaar stellen van huwelijks uitbuiting is daarmee niet slechts een gemiste kans, maar een schending van internationale verplichtingen.

Bovendien bestaat er een directe samenhang tussen huwelijks uitbuiting en femicide. Een onderwerp waar de samenleving en de politiek samen optrekken in verontwaardiging dit afschuwelijk verschijnsel te voorkomen. Vrouwen die structureel aan huwelijks uitbuiting worden onderworpen binnen een relatie, lopen een aanzienlijk groter risico om uiteindelijk slachtoffer te worden van dodelijk geweld. Een expliciete strafbaarstelling is daarom niet alleen een juridisch instrument, maar ook een essentieel middel voor preventie en bescherming van leven.

Met een novelle kan de regering deze fout voor eens en voor altijd herstellen. Daarmee doet Nederland recht aan zijn internationale verplichtingen én aan de vrouwen en meisjes die dagelijks leven in een situatie van uitbuiting binnen een huwelijk of relatie.

De verantwoordelijkheid ligt nu bij de commissie. Wij hopen dat de commissie deze kans niet voorbij laat gaan. Onze oproep is dan ook: Herstel de fout. Erken huwelijks uitbuiting als mensenhandel. Bescherm deze vrouwen: in wet, recht en waardigheid.

Hoogachtend,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Femmes for Freedom | Defending Girls and Women's Rights

Jan van Nassastraat 102

2596 BW Den Haag

+31 (0)70 362 65 06

www.femmesforfreedom.com

Connect with us on [Facebook](#) and [Twitter](#)

--
Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Femmes for Freedom | Defending Girls and Women's Rights

Jan van Nassastraat 102

2596 BW Den Haag

+31 (0)70 362 65 06

www.femmesforfreedom.com

Connect with us on [Facebook](#) and [Twitter](#)

--

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Femmes for Freedom | Defending Girls and Women's Rights

Jan van Nassastraat 102

2596 BW Den Haag

+31 (0)70 362 65 06

www.femmesforfreedom.com

Connect with us on [Facebook](#) and [Twitter](#)

--

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Femmes for Freedom | Defending Girls and Women's Rights

Jan van Nassastraat 102

2596 BW Den Haag

+31 (0)70 362 65 06

www.femmesforfreedom.com

Connect with us on [Facebook](#) and [Twitter](#)

Den Haag, 17 mei 2026

Betreft: Behandeling wetsvoorstel modernisering en uitbreiding van de strafbaarstelling van mensenhandel

Geachte Senatoren,

Femmes For Freedom maakt zich ernstige zorgen over de wijze waarop de minister de voorgestelde wijziging van artikel 273f Sr toelicht. In de beantwoording en onderbouwing van de door Uw Kamer gestelde vragen wordt de indruk gewekt dat uitbuiting slechts strafrechtelijk relevant wordt wanneer deze plaatsvindt binnen de context van een gedwongen huwelijk. Daarmee blijft een van de meest ingrijpende, structurele en mensonterende vormen van uitbuiting in Nederland onvoldoende erkend en onvoldoende bestreden: huwelijkse uitbuiting.

Wij vragen u met klem om deze lacune te onderkennen en de regering te bewegen tot herstel.

De kern van het probleem: huwelijkse uitbuiting blijft buiten beeld

Het gevolg van de huidige benadering is dat één van de meest ingrijpende vormen van structurele uitbuiting, waarbij een vrouw wordt gedwongen tot het verrichten van huishoudelijke of andere diensten of arbeid binnen een huwelijk of relatie tegen haar wil, onder omstandigheden van dwang, geweld, bedreiging of misbruik van autoriteit, nog steeds niet expliciet strafbaar is als mensenhandel.

Vrouwen en meisjes die leven in huwelijkse uitbuiting bevinden zich vaak in een situatie van voortdurende angst, afhankelijkheid, geweld en psychische onderdrukking. Wanneer dader en slachtoffer met elkaar gehuwd zijn of een relatie hebben, vormt die verbondenheid een enorme belemmering om hulp te zoeken of aangifte te doen. Zij worden gevangengehouden door de dader én door een wet die hun situatie niet erkent.

Alleen een duidelijke wettelijke strafbaarstelling biedt bescherming, recht en erkenning. Zolang huwelijkse uitbuiting niet expliciet in artikel 273f Sr wordt opgenomen, blijven slachtoffers in de praktijk onzichtbaar en blijven daders te vaak buiten schot.

De minister reduceert het probleem tot gedwongen huwelijk: dat is te beperkt

De minister benadrukt dat de wet enkel vastlegt dat uitbuiting zich kan manifesteren in de context van onder andere een gedwongen huwelijk. Daarmee wordt de strafrechtelijke relevantie feitelijk beperkt tot de situatie waarin eerst bewezen moet worden dat het huwelijk gedwongen was, voordat uitbuiting als mensenhandel serieus in beeld komt.

Dit is een fundamentele miskening van de werkelijkheid.

Het probleem is namelijk niet alleen het gedwongen huwelijk, maar de structurele uitbuiting binnen het huwelijk, in een setting van afhankelijkheid en controle. Het gaat niet om een incidenteel conflict, maar om slavernijachtige omstandigheden in de privésfeer: gedwongen huishoudelijke arbeid, gedwongen zorg, gedwongen seksuele handelingen, isolatie en voortdurende onderwerping.

Door dit te koppelen aan het label “gedwongen huwelijk” ontstaat een onnodige en gevaarlijke beperking. Want uitbuiting binnen een huwelijk kan ook plaatsvinden wanneer het huwelijk formeel vrijwillig is gesloten, maar de relatie verwordt tot een situatie van dwang en exploitatie. Deze slachtoffers verdienen dezelfde bescherming.

De door de minister genoemde strafbepalingen dekken deze realiteit onvoldoende

De minister verwijst in zijn beantwoording naar bestaande strafbepalingen en het gewijzigde artikel 273f Sr en suggereert daarmee dat aanvullende explicitering niet nodig is. Femmes For Freedom is het daar fundamenteel mee oneens.

De door de minister genoemde strafbepalingen dekken naar ons oordeel de specifieke realiteit van huwelijkse uitbuiting in Nederland onvoldoende. Het gaat hier namelijk niet alleen om gedwongen huwelijken of huwelijkse gevangenschap, maar om situaties van gedwongen isolement en structureel misbruik van afhankelijkheid binnen een huwelijk.

Deze vorm van uitbuiting wordt in de praktijk zelden herkend of vervolgd. Het ontbreken van een expliciete strafbaarstelling leidt tot gebrekkige rechtszekerheid voor slachtoffers en biedt onvoldoende handvatten voor opsporing en vervolging.

Expliciet versus impliciet: dit is geen semantische discussie

Het verschil tussen een expliciete en impliciete strafbaarstelling is geen semantische kwestie. Het raakt de kern van rechtsbescherming en heeft directe gevolgen voor opsporing, vervolging en bescherming.

Wanneer huwelijkse uitbuiting expliciet wordt opgenomen in artikel 273f Sr, wordt uitbuiting in de kern van het delict verankerd. Dan is duidelijk dat het gaat om mensenhandel, en dat het oogmerk van uitbuiting of daadwerkelijke uitbuiting centraal staat.

In de huidige systematiek komt het echter voor dat uitbuiting in bepaalde subcategorieën niet uitdrukkelijk genoemd wordt, maar slechts impliciet wordt verondersteld. Hiervan wordt door de minister onderkend dat de wetgever slechts bij benadering antwoord kan geven op de vraag bij welke gedragingen en onder welke omstandigheden de genoemde specifieke uitbuitingsvormen aan de orde kunnen zijn, omdat zich een grote variëteit aan situaties kan voordoen, waarbij is beoogd [ruimte te laten aan de rechtspraak](#) om, binnen de wettelijke grenzen, de afbakening van situaties die vallen onder het bereik van deze specifieke uitbuitingsvormen aan de hand van concrete gevallen te preciseren. Dit betekent dat strafbaarheid afhankelijk wordt van interpretatie en van feitelijke omstandigheden die een rechter als “uitbuiting” kwalificeert. Dat vergroot onzekerheid, verhoogt de bewijslast en maakt vervolging moeilijker. Juist in situaties waarin slachtoffers ogenschijnlijk instemmen of waarin dwang minder zichtbaar is, terwijl die dwang in werkelijkheid structureel en allesomvattend kan zijn.

Bewijslast en juridische onzekerheid: zaken stranden, slachtoffers blijven vastzitten

Zonder expliciete erkenning ontstaat een grotere kans dat zaken stranden omdat rechters moeten oordelen op basis van complexe feitenpatronen. Dit leidt tot juridische onzekerheid, terwijl bij mensenhandel juist duidelijkheid en daadkracht nodig zijn.

Daarbij geldt dat mensenhandel ambtshalve kan worden opgespoord en vervolgd. Een aangifte is niet vereist. Dat is essentieel, omdat slachtoffers vaak fysiek en emotioneel niet in staat zijn om aangifte te doen.

Juist daarom is het van groot belang dat huwelijks uitbuiting ondubbelzinnig onder mensenhandel valt zodat slachtoffers niet afhankelijk zijn van hun eigen vermogen om een procedure in gang te zetten.

Bij huwelijks uitbuiting is afhankelijkheid vaak diep verankerd: sociaal, financieel, juridisch en emotioneel. Het gaat veelal, maar niet altijd, om vrouwen met een migratieachtergrond of huwelijksmigranten die in volledige afhankelijkheid leven, zonder bewegingsvrijheid, onder voortdurende controle, soms opgesloten, mishandeld en uitgebuit als huishoudelijke of seksuele slaaf. Experts kwalificeren dit als mensenhandel. Toch ontbreekt expliciete erkenning in het wetsvoorstel en houdt de minister in zijn beantwoording vast aan de impliciete strafbaarstelling van huwelijks uitbuiting.

Huwelijks uitbuiting is realiteit, geen privé verschijnsel

Voor sommige vrouwen is huwelijks uitbuiting een permanente realiteit: geen bewegingsvrijheid, voortdurende controle, isolatie, mishandeling, gedwongen arbeid, slavernijachtige omstandigheden.

Deze slachtoffers worden feitelijk opgesloten in een huwelijk.

Dat deze vorm van uitbuiting niet expliciet wordt erkend in de wet, belemmert een actieve aanpak van deze misstanden en laat slachtoffers zonder adequate juridische bescherming achter.

Mensenhandel is een mensenrechtenschending. Huwelijks uitbuiting valt daaronder

Mensenhandel vormt een grove inbreuk op menselijke waardigheid en lichamelijke en geestelijke integriteit en wordt internationaal gezien als schending van fundamentele mensenrechten, waaronder artikel 4 EVRM. Ook het EU-Handvest verbiedt mensenhandel expliciet.

Huwelijks uitbuiting is een ernstige schending van de menselijke waardigheid en het recht op zelfbeschikking. Het is mensenhandel.

Nederland heeft onder het Verdrag van Istanbul, het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW) en het Palermo Protocol de plicht om ook deze vorm van uitbuiting te bestrijden. Het niet expliciet strafbaar stellen van huwelijks uitbuiting is daarmee niet slechts een gemiste kans, maar raakt aan internationale verplichtingen.

Waarom geen expliciete opname?

Wat is het wezenlijke bezwaar tegen het toevoegen van een lid aan artikel 273f Sr waarin ondubbelzinnig wordt vastgelegd dat huwelijks uitbuiting onder mensenhandel valt?

Bijvoorbeeld wanneer een echtgenoot of partner een ander in een afhankelijke positie brengt of houdt met het doel die persoon te onderwerpen aan arbeid, diensten, seksuele uitbuiting of slavernijachtige praktijken, zonder vrije instemming.

Bescherming van slachtoffers zou in wetgeving prioriteit nummer één moeten zijn. Wij vragen u om de cruciale vraag, waarom geen expliciete opname aan de minister voor te leggen.

Huwelijkse uitbuiting en femicide: strafbaarstelling is ook preventie

Bovendien bestaat er een directe samenhang tussen huwelijkse uitbuiting en femicide. Vrouwen die structureel aan huwelijkse uitbuiting worden onderworpen binnen een relatie, lopen een aanzienlijk groter risico om uiteindelijk slachtoffer te worden van dodelijk geweld.

Een expliciete strafbaarstelling is daarom niet alleen een juridisch instrument, maar ook een essentieel middel voor preventie en bescherming van leven.

Conclusie: zonder expliciete strafbaarstelling blijft Nederland tekortschieten

In de huidige vorm van het wetsvoorstel zullen slachtoffers van huwelijkse uitbuiting in de praktijk niet of nauwelijks erkend worden als slachtoffer van mensenhandel. De beantwoording van uw vragen door de minister heeft ons niet overtuigd ons standpunt met betrekking tot expliciete strafbaarstelling te wijzigen. Wij blijven bij ons standpunt dat de rechtspositie van slachtoffers van huwelijkse uitbuiting aanzienlijk zwakker blijft dan nodig en gerechtvaardigd is.

Huwelijkse uitbuiting is een ernstige en structurele mensenrechtenschending. De slachtoffers zitten gevangen in afhankelijkheid, geweld en controle, terwijl de wet hen onvoldoende erkent.

Wat vragen wij concreet?

Femmes For Freedom vraagt u met klem deze lacune te onderkennen en de regering te bewegen deze fout te herstellen.

Met een novelle kan de regering dit voor eens en voor altijd corrigeren. Daarmee doet Nederland recht aan de vrouwen en meisjes die dagelijks leven in uitbuiting binnen een huwelijk of relatie én aan zijn internationale verplichtingen.

Een novelle die expliciet maakt dat gedwongen isolement en misbruik van afhankelijkheid binnen het huwelijk onder uitbuiting vallen, zou de wet verduidelijken en aansluiten bij de verplichtingen die voortvloeien uit het CEDAW-verdrag en het Verdrag van Istanbul. Bovendien zou het een krachtig signaal zijn dat ook in de privésfeer uitbuiting niet wordt getolereerd.

Wij begrijpen dat een novelle een zwaar instrument is, maar juist vanwege de ernst en de structurele aard van huwelijkse uitbuiting is het gerechtvaardigd om die mogelijkheid serieus in overweging te nemen.

Onze oproep is helder en dringend:

Herstel de fout. Erken huwelijkse uitbuiting als mensenhandel. Bescherm deze vrouwen: in wet, recht en waardigheid.

Mocht u naar aanleiding van deze brief of na uw commissievergadering nog vragen hebben dan kunt u mij uiteraard contacteren.

Hoogachtend